

Chợ phiên giáp Tết dưới cổng trời ở Trà Lĩnh

17:22 15/02/2026

Con đường dẫn vào cổng trời Trà Lĩnh (Cao Bằng) những ngày giáp Tết dường như ngấn lại. Chưa kịp đặt chân tới chợ, người ta đã nghe thấy âm thanh quen thuộc của miền sơn cước: Tiếng xe máy nổ lạch phạch, tiếng gọi nhau í ới, tiếng mặc cả rộn ràng hòa vào sương núi bằng lăng. Chợ phiên dưới cổng trời – nơi bình thường đã đông, đến những ngày cuối năm lại càng trở nên náo nhiệt, như thể cả núi rừng Cao Bằng đều dồn về đây để đón Tết.

Phiên chợ Tết nơi cổng trời nhộn nhịp từ rất sớm. (Ảnh: Ngọc Linh)

Chợ Trà Lĩnh họp theo phiên, các ngày mùng 4, 9, 14, 19, 24, 29 âm lịch hằng tháng. Nếu những phiên thường ngày mang dáng vẻ thong thả, đủng đỉnh thì phiên giáp Tết lại mang một nhịp điệu khác hẳn. Từ tinh mơ, khi sương còn phủ kín triền núi, từng tốp người đã lục tục kéo về chợ. Người đi bộ gùi hàng sau lưng, người buộc gà, buộc vịt hai bên yên xe máy, có người chở cả lồng lợn con, dê nhỏ. Đường chợ đông nghịt, xe máy dựng sát nhau, hàng hóa bày tràn ra cả lối đi.

Ở một góc chợ, những sản vật địa phương được bày bán phong phú như măng khô, nấm rừng, mật ong, thảo quả, ngô, gạo nếp... Tất cả đều mang hương vị

của núi rừng, của bàn tay lao động cần mẫn. Người mua nâng niu từng món, hỏi han, trả giá, rồi vui vẻ gói ghém mang về như mang theo cả mùa xuân của bản làng.

Lá dong được bày bán tại phiên chợ. (Ảnh: Ngọc Linh)

Dưới những tấm bạt xanh đỏ căng tạm, chợ hiện lên như một bức tranh sống động của miền biên viễn. Góc này là dãy lồng tre nhốt gà, vịt, ngan, lông đủ sắc nâu, đỏ, đen; góc kia là những chiếc lồng lớn đựng lợn cắp nách, lợn bản béo tròn, kêu eng éc mỗi khi có người ghé xem. Tiếng gà gáy, tiếng lợn kêu hòa lẫn với tiếng cười nói tạo nên thứ âm thanh rất riêng, chỉ có ở chợ phiên vùng cao những ngày giáp Tết.

Đậu phụ rán - món ăn quen thuộc của người dân dưới chân cổng trời.
(Ảnh: Ngọc Linh)

Bên cạnh khu bán gia súc, gia cầm là cả một “biển” nông sản. Cam, quýt Trà Linh vàng ươm chất thành đống; ngô, đỗ, lạc, gạo nếp bày trong những thúng lớn; những bó lá dong xanh mướt được bó chặt, xếp ngay ngắn – thứ không thể thiếu cho mâm bánh chưng ngày Tết. Người mua cẩn thận lựa từng chiếc lá, sờ tay vào bề, ngắm màu xanh để chọn được bó lá đẹp nhất mang về gói bánh.

Ở một góc chợ khác, mùi thịt tươi lan trong không khí se lạnh. Những sạp thịt bày đơn sơ, chỉ là chiếc bàn gỗ, con dao lớn và cân đồng hồ cũ kỹ. Thịt lợn bản, thịt trâu, thịt bò được cắt miếng to, đồ au. Người bán, người mua quen biết nhau từ lâu, không cần nhiều lời, chỉ nhìn thịt, gật đầu là hiểu. Với họ, chợ phiên không chỉ là nơi mua bán, mà còn là chỗ gặp gỡ, hỏi thăm, kể nhau nghe chuyện mùa màng, chuyện con cháu, chuyện một năm sắp qua.

Đỗ xanh, gạo nếp được nhiều người lựa chọn tại chợ phiên Trà Lĩnh để chuẩn bị gói bánh chưng đón Tết. (Ảnh: Ngọc Linh)

Không khí chợ Tết không chỉ là mua bán, đó còn là dịp gặp gỡ, là nơi người dân các bản xa về tụ họp sau một năm bận rộn. Những cái bắt tay, những lời hỏi thăm rôm rả, tiếng cười xen lẫn tiếng bước chân làm cho khu chợ nhỏ trở nên ấm áp lạ thường giữa cái lạnh vùng cao.

Trẻ nhỏ theo cha mẹ xuống chợ với ánh mắt háo hức. Các em dừng lại trước những quầy bánh kẹo, quần áo mới, đồ chơi nhỏ xinh. Người lớn thì tất bật sắm sửa bó lá dong, cân gạo nếp, con gà béo, chai rượu men lá... chuẩn bị cho mâm cỗ ngày xuân.

Ở một góc chợ khác, mùi thịt tươi lan trong không khí se lạnh. (Ảnh: Ngọc Linh)

Trang phục nhiều màu sắc của bà con các dân tộc khiến phiên chợ thêm rực rỡ. Tiếng nói, tiếng cười, âm thanh của sự trao đổi hàng hóa hòa quyện, tạo thành bản nhạc đặc trưng của những ngày giáp Tết nơi miền núi. Mỗi góc chợ là một lát cắt của đời sống, giản dị mà chân thật.

Càng về trưa, dòng người càng đông, hàng hóa vơi dần, gùi trên vai nhẹ đi nhưng niềm vui thì đầy lên. Người bán vui vì bán được hàng, người mua phấn khởi vì đã chuẩn bị đủ cho ngày Tết. Không khí rộn ràng lan khắp sườn núi, theo từng bước chân trở về bản.

Dưới những tấm bạt xanh, đồ căng tạm là dãy lồng tre nhốt gà, vịt, ngan, lông đủ sắc nâu, đỏ, đen. (Ảnh: Ngọc Linh)

Chợ phiên giáp Tết dưới cổng trời Trà Lĩnh không hào nhoáng, không cầu kỳ, nhưng chứa đựng trọn vẹn hồn cốt của vùng cao Cao Bằng. Ở đó có nhịp sống chậm rãi mà ấm áp, có sự gắn kết cộng đồng bền chặt qua bao thế hệ. Phiên chợ kết thúc khi chiều buông, người người lại tỏa về các bản làng trên triền núi nhưng dư âm của nó – tiếng cười, sắc màu, mùi vị Tết vẫn theo họ suốt quãng đường về, báo hiệu một mùa xuân đang rất gần, rất thật, dưới cổng trời Trà Lĩnh.

Thiên Trường